

Produksjonstilskudd

Anne Kari Birkeland og Kjellfrid Straume
September 2022

Statsforvalteren i Agder

15.09.2022

Innhold

- Avkorting ved brudd på miljøkrav
- Kontrollplan
- Husdyrregisteret
- Vanlig jordbruksproduksjon
- Nyoppstart grovfôrproduksjon

Avkorting ved brudd på miljøkrav i § 4

- Tilskuddet skal avkortes dersom det på, eller i tilknytning til arealet foretaket disponerer foretas inngrep som forringer kulturlandskapet.
- Det skal likevel bare avkortes for inngrep på eiendom som foretaket helt eller delvis disponerer.
- Dersom annet regelverk ikke er til hinder for det, kan kommunen likevel forhåndsgodkjenne inngrepet dersom det avhjelper betydelige driftsmessige ulemper.
- Tilskuddet skal avkortes dersom jordbruksarealet ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand. Vegetasjonssonen kan ikke jordarbeides.

Avkortingsnorm

Inngrep som forringer kulturlandskapet:

- et beløp tilsvarende 50 % av foretakets totale tilskudd etter § 4 (tilskudd til jordbruksareal)

Brudd på kravet til vegetasjonssone:

- 20 000 kr + 1000 kr for hver meter

Vurdering i hver enkelt sak:

- rimelig og forholdsmessig

Kommunens kontrollplan

Foto: Kjellfrid Straume

- A. Hvilke deler av produksjons- og avløsertilskuddet har størst risiko i kommunen?
- B. Risikoindikatorer ved søknader i kommunen.
- C. Risiko ved konkrete foretak.

A. Hvilke deler av produksjons- og avløsertilskuddet har størst risiko?

For å vurdere dette bør kommunen stille følgende spørsmål og begrunnede svarene:

- Hvilke husdyr- og/eller arealproduksjoner er store i kommunen?
- Husdyrproduksjoner, arealproduksjoner eller ordninger der kommunen vet at det er uregelmessigheter?
- Husdyrproduksjoner, arealproduksjoner eller ordninger der det er usikkerhet om vilkårene for tilskudd?

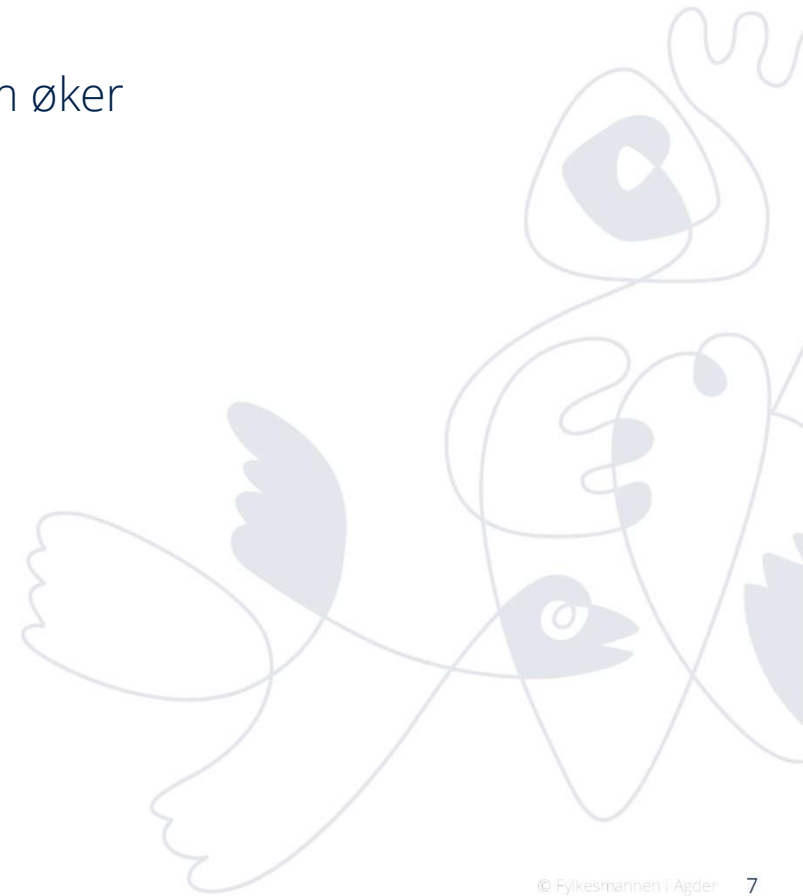

B. Risikoindikatorer ved søknadene

Kontrollplanen skal beskrive kjennetegn ved søknader som øker risikoen for feil (risikoindikatorer) i egen kommune.

Eksempler på risikoindikatorer kan være:

- foretak med svært lave leveranser
- mange ulike produksjoner
- kombinasjon av økologisk og konvensjonell drift
- indikatorer på driftsfellesskap
- stor økning i dyretall
- ikke kontrollert før / lenge siden forrige kontroll

C. Mistanke eller tips om feil hos konkrete foretak

Kommunen kan ha mistanke om feilopplysninger fra konkrete foretak. Mistanken kan bygge på erfaringer med foretaket i tidligere søknadsår, lokal kjennskap eller tips.

Ved mistanke eller tips mot konkrete foretak bør det vurderes og beskrives:

- Hva mistanken bygger på,
- om det er sannsynlig at innholdet i mistanken er reell, og
- om det mistanken gjelder kan føre til feilutbetaling av tilskudd, ulik behandling av like tilfeller eller omdømmetap.

Utplukk til risikobasert kontroll

Basert på kontrollplanen. Utplukket skal bestå av:

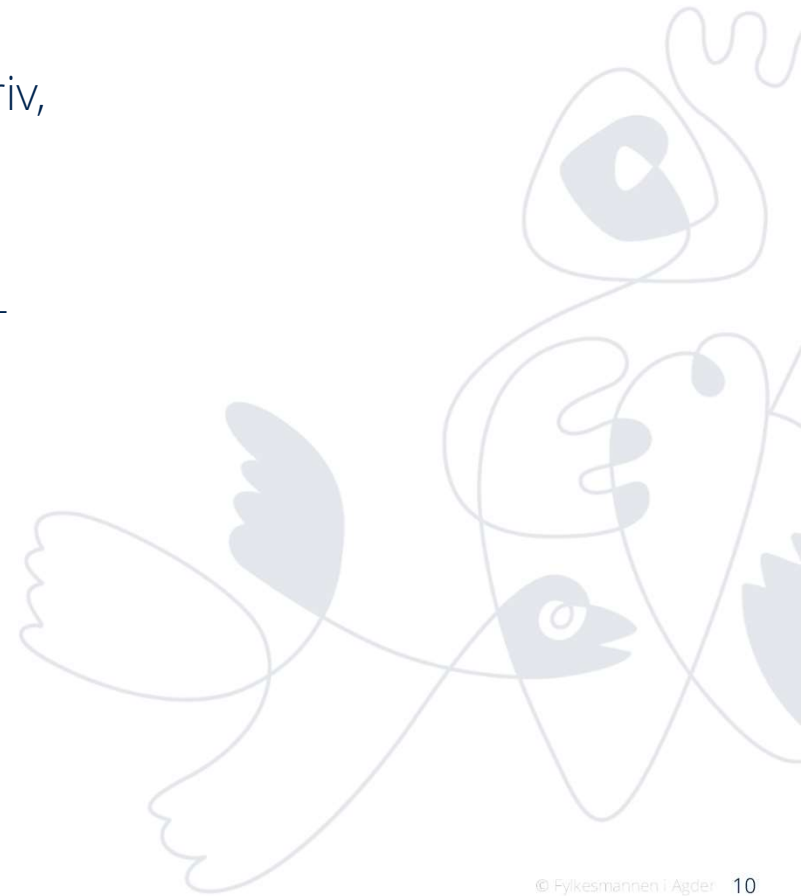
- A. Søknader med husdyrproduksjoner, arealproduksjoner eller ordninger med høy risiko i egen kommune.
- B. Søknader som har risikoindikatorer som beskrevet i kontrollplanen.
- C. Søknader fra foretak der det er mistanke om feil eller mottatt tips om feil. (Dersom mistanke eller reelle tips.)

Dokumentere kontroll

- Innhold i varsel om kontroll: Se saksbehandlingsrundskriv, risikobasert kontroll, varsel om stedlig kontroll.
- Dokumentere/arkivere varsel om kontroll.
- Bruk kontrollskjema ved stedlig kontroll – arkiver dette – gjerne laste opp i eStil.
- Fylle inn dato og kommentarfelt i eStil.
- Føre kontrollerte tall inn i eStil i kolonne for risikobasert kontroll.
- Arkivere eller laste opp i eStil dokumenter fra dokumentkontroll.

Husdyrregisteret

Foto: Statsforvalteren i Agder

- Hendelser skal [rapporteres til Mattilsynet](#)
- Dyreholder har ansvaret for rapportering om:
  - Kalving innen 7 dager etter øremerking.
    - Kalver skal øremerkes innen 20 dager etter fødsel.
    - Dersom kalver dør før de er merket, kreves ikke rapportering til Husdyrregisteret.
  - Flytting av storfe innen 7 dager.
    - Gjelder både kjøp, salg, lån eller annet.
    - Selv om det bare er for kort periode.
    - Registreres både hos avsender og mottaker.
  - Slakting/dødsfall innen 7 dager.

Rapportering til Husdyrregisteret

- Melkekyr via [Kukontrollen](#)
  - 97 % av melkeprodusentene i landet er medlem.
- Kjøttfe/-krysninger og fôringsdyr via [Storfekjøttkontrollen](#)
  - I Agder var 317 ammekubesetninger medlem i 2021, av 466 foretak med ammeku som søkte PT.
- Direkte til Mattilsynet
  - via MTs skjematjeneste eller på papir, for de som ikke er medlem husdyrkontrollene

Oppslag mot Husdyrregisteret i eStil PT

- Viser antall dyr registrert i Husdyrregisteret på telledato.
- Foretak kan gjøre endringer tilbake i tid.
- Oppslaget viser antall
  - hunddyr som har født levende kalv siste 15 måneder
  - hunddyr over og under 3 år som ikke har født levende kalv siste 15 måneder
  - hanndyr
  - storfe i alt

Type	Telldato del 1	Telldato del 2
Antall storfe (hunndyr) som har født en levende kalv i løpet av de siste 15 månedene før telldato	6	5
Antall hunndyr over 3 år som ikke har født en levende kalv de siste 15 månedene før telldato		1
Antall hunndyr under 3 år som ikke har født en levende kalv de siste 15 månedene før telldato	4	2
Antall hanndyr	8	10
Antall storfe	18	18

		Antall dyr						
		01.03.2020	01.03.2021		01.10.2020	01.10.2021		
			Søkers opplysninger	Risikobasert kontroll	Godkjente opplysninger	Søkers opplysninger	Risikobasert kontroll	Godkjente opplysninger
120	Melkekyr - se definisjon: ?							
121	Ammekyr - se definisjon: ?	8	6	6	6	6		5
118	- herav kyr av minst 50 % kjøttferase - se definisjon ?	8	6	6	6	6		5
119	Øvrig storfe - se definisjon: ?	10	11	11	14	12		13

Søk i Husdyrregisteret for dette foretaket

Utskrift av individliste i Husdyrregisteret

Individlista viser

- individets opprinnelsesmerke
- kjønn (0 er hunndyr og 1 er hanndyr)
- rase
- rasebetegnelse (til kontroll av ammekyr av minst 50 % fastsatt rase, når en også har melkekyr)
- registrert fødselsdato
- registrert slaktedato

Skriv inn telledato dersom lista skal skrives ut eller lagres.

Avvik mellom søknad og Husdyrregisteret

- Sjekk med søker om Husdyrregisteret stemmer!
- Dødfødsler eller kalv død før øremerking er ikke med i Husdyrregisteret.
- Søker må dokumentere dyr og hendelser som ikke er med.
- Ku som ikke har kalva siste 15 (18) måneder skal føres som «øvrige storfe».

Vanlig jordbruksproduksjon

- Se på hver produksjon separat.
- En kan få AK-tilskudd og beitetilskudd selv om husdyrproduksjonen ikke er vanlig jordbruksproduksjon.
- Bruk varselmeldinger og rapporter om vanlig jordbruksproduksjon.

Varsel om vanlig jordbruksproduksjon

- Eksempel på varsel som må vurderes:

«Foretaket har ført opp at det disponerte søyer 1. mars (kode 145) uten at foretaket har levert lam til slakt (i perioden etter 15. april i søknadsåret). Dette kan indikere at vilkåret om vanlig jordbruksproduksjon ikke er oppfylt. Se nærmere omtale av vilkåret om vanlig jordbruksproduksjon i kommentarrundskrivet.»

- Hva gjør dere med dette?

Rapporter om vanlig jordbruksproduksjon

- Det er laget rapporter om vanlig jordbruksproduksjon:
  - av frukt, bær og potet
  - av korn
  - på melkeku og melkegeit
  - på sau
- Rapportene viser alle foretak som har søkt om produksjonstilskudd i aktuelle koder
- [Beskrivelse av rapportene i eStil PT](#)

Bruk av rapportene

Foto: Statsforvalteren i Agder

- skal være til støtte i saksbehandlingen og kontrollarbeidet
- få oversikt over hvilke foretak som har lavest produksjon
- nyttig ved utplukk til risikobasert kontroll

Sau – indikatorer på lav produksjon

- Antall lam per søye er lavere enn 50 prosent av landsgjennomsnittet fra [Sauekontrollen \(Animalia\)](#) for den aktuelle sauerasen.
- Slaktevekten er på under 70 % av gjennomsnittet for rasen.

Faktorer i vurderingen

- rase
- om førsteårslam pares
- sykdom, rovdyr
- antall påsettlam, nyoppstarta produksjon, oppbygging av besetning
- klassifisering av slaktet
- livdyrsalg
- salg av ull og skinnfeller

Grovfôrsalg

Foto: Kjellfrid Straume, Statsforvalteren i Agder.

- Solgt grovfôr i perioden fra og med 1. juli året før søknadsåret til og med 30. juni i søknadsåret. (Unntak: Oppstart eller utvidelse.)
- Grovfôr for salg må være gjort lagringsdyktig, noe som betyr at foretaket ikke kan selge fôret «på rot».
- Fôret må selges til markedspris.

Oppstart eller utvidelse av grovfôrproduksjon for salg

Foto: Silje Lunden Gotehus, Statsforvalteren i Agder.

Grovfôrsalg i perioden fra 1. juli i søknadsåret til 31. mars i utbetalingsåret.

Foretaket må i slike tilfeller

- så snart som mulig informere kommunen om mengde solgt grovfôr
- kunne dokumentere mengde solgt grovfôr dersom kommunen ber om det

Kommunen må sette individuelle frister for å levere dokumentasjon, der dette er nødvendig.

Skjønnsmessig fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal

- ved oppstart eller utvidelse av grovfôrbasert husdyrproduksjon med kjøp av dyr etter telledato
- der foretak ikke har levert del 1 av søknad om produksjonstilskudd
- for andre dyregrupper enn de som framgår av jordbruksavtalen
- der flom, tørke eller andre forhold utenfor foretakets kontroll har forhindredd foretaket fra å høste vanlig avling av omsettelig kvalitet foregående år

Kjøp av dyr etter telledato

Foto: Kjellfrid Straume, Statsforvalteren i Agder.

Foretaket må i slike tilfeller

- så snart som mulig informere kommunen om antall innkjøpte dyr
- kunne dokumentere innkjøp av dyr dersom kommunen ber om det

Kommunen fastsetter skjønnsmessig det faktiske arealbehovet.

Forslag til regnemåte, se [artikkel på Statsforvalterens nettside, under Jorbruksforvaltning.](#)